

Barns och ungdomars livsvillkor, hälsa och ohälsa

Health, ill health and living conditions in children and adolescents
15 hp

Programkurs

8DIA50

Gäller från: 2025 HT

Fastställd av	Huvudområde	
Ordförande i Utbildningsnämnden för grund- och avancerad nivå	Omvårdnadsvetenskap	
Fastställandedatum	Utbildningsnivå	Fördjupningsnivå
2024-09-30	Avancerad nivå	A1N
Reviderad av	Utbildningsområde	
	Medicinska området, Vårdområdet	
Revideringsdatum	Ämnesgrupp	
	Omvårdnad/omvårdnadsvetenskap	
Gavs första gången	Gavs sista gången	
HT 2025		
Institution	Ersätts av	
Institutionen för hälsa, medicin och vård		

Särskild information

Studiegrupper på annan ort kan förekomma.

Kursen har fokus på barnhälsovård inom barnvårdscentral (BVC) och elevhälsans insatser (EMI) och innehåller verksamhetsförlagd utbildning (VFU) inom BVC och EMI. VFU kan genomföras på annan ort vilket kan medföra resekostnader.

Kursen ges för

- Specialistsjuksköterskeprogrammet med inriktning mot distriktssköterska

Förkunskapskrav

- Sjuksköterskeexamen 180 hp inklusive examensarbete på fördjupningsnivå 15 hp.
- Legitimation som sjuksköterska.
- 12 månaders yrkeslivserfarenhet på heltid som sjuksköterska efter avlagd examen.
- Godkänd svenska och engelska motsvarande grundläggande behörighet på grundnivå.

eller

- Sjuksköterskeexamen 90-180 hp.
- Legitimation som sjuksköterska.
- Godkänd vetenskaplig metod på grundnivå 15 hp.
- 24 månaders yrkeslivserfarenhet på heltid som sjuksköterska efter avlagd examen.
- Godkänd svenska och engelska motsvarande grundläggande behörighet på grundnivå.

Lärandemål

Kunskap och förståelse

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

- Förklara vanligt förekommande hälsoproblem hos barn och ungdomar aktuella för åtgärder och insatser inom BVC och EMI,
- förklara och motivera bedömning, planering, genomförande och utvärdering av omvårdnadsåtgärder av vanligt förekommande hälsoproblem inom BVC och EMI
- förklara mål och syfte för hälsofrämjande och förebyggande arbete inom BVC och EMI,
- motivera vaccinationer av barn och ungdomar enligt det nationella vaccinationsprogrammet,
- bedöma och värdera läkemedelsbehandling för barn och ungdomar,
- föreslå och motivera hur samverkan med andra hälso- och sjukvårdsprofessioner och vid behov andra myndigheter kan ske,
- analysera och värdera betydelsen av livsvillkor och levnadsvanor under barn- och ungdomsåren för individens framtida fysiska, psykiska och sociala hälsa,
- reflektera kring styrdokument med relevans för barns och ungdomars hälsa.

Färdighet och förmåga

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

- självständigt bedöma, planera, genomföra och utvärdera hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande omvårdnadsåtgärder i enlighet med barnhälsovårdens nationella program och elevhälsans riktlinjer och mål,
- visa förmåga att arbeta i team inom BVC och EMI,
- tillämpa barn- och familjecentrerad omvårdnad i syfte att främja fysisk, psykisk och social hälsa,
- utifrån intersektionalitet tillämpa omvårdnad för barn, ungdomar och familjer,
- planera, organisera och verkställa läkemedelsbehandling och vaccinationer av barn och ungdomar på ett patientsäkert och barncentrerat sätt.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

- reflektera kring etiska frågeställningar och mänskliga rättigheter i relation till barn och ungdomars livsvillkor och hälsa,
- reflektera kring egna kunskaper inom BVC och EMI samt identifiera eget behov av fortsatt kompetensutveckling inom området,
- värdera det egna förhållningssättet gentemot barn, ungdom och familj utifrån ett hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande perspektiv.

Kursinnehåll

Kursens huvudsakliga innehåll fokuserar på barns och ungdomars livsvillkor och hälsa. Kursen innehåller följande områden:

- Barns och ungdomars tillväxt och utveckling i relation till fysisk, psykisk och social hälsa,
- hälsofrämjande, preventivt och stödjande arbete utifrån nationella program och riktlinjer, inklusive familjecentrerad vård vid BVC och EMI
- vanligt förekommande hälsoproblem inom BVC och EMI, samt sjukdomar och hälsoproblem i barn- och ungdomsåren,
- begrepp med relevans för avancerad omvårdnad
- intersektionalitetsperspektiv i möten med barn, ungdomar och familj, etiska frågeställningar rörande barn och ungdomar, inklusive barn som far illa
- styrdokument med relevans för området,
- nationella vaccinationsprogrammet för barn och ungdomar samt distriktssköterskans ansvar relaterat till vaccination,
- allmän och specifik farmakologi för barn och ungdomar,
- interprofessionell samverkan i team inklusive remittering till adekvat instans

Undervisnings- och arbetsformer

Inom Medicinska fakulteten utgör det studentcentrerade och problembaserade lärandet grunden i undervisningen. Studenten tar ett eget ansvar för sitt lärande genom ett aktivt och bearbetande förhållningssätt till lärandeuppgifterna.

Arbetsformerna utmanar studenterna att självständigt formulera frågor för lärande, att söka kunskap och att i dialog med andra bedöma och utvärdera uppnådd kunskap. Studenter arbetar tillsammans i grupper utifrån verklighetsanknutna situationer för att utveckla det egna lärandet, bidra till medstudenters lärande och för att träna samarbete. Lärarens roll är att stödja studenter i detta arbetssätt.

Utbildningarna är upplagda i ämnesintegrerade teman, i teoretiska och praktiska moment som varvas under hela utbildningen. Arbetsformer i denna kurs är basgrupper, föreläsningar, seminarier och VFU.

Examination

Kursen examineras i form av en individuell skriftlig salstentamen. Dessutom krävs aktivt deltagande i obligatoriska moment. Med aktivt deltagande menas att studenten bidrar med arbete, inspel och/eller egna reflektioner med relevans för uppgiften. Obligatoriska moment är basgruppsarbete, seminarium och VFU. VFU bedöms utifrån fastställda kriterier. Vid underkänd VFU får momentet genomföras ytterligare en gång.

Om det finns särskilda skäl, och om det med hänsyn till det obligatoriska momentets karaktär är möjligt, får examinator besluta att ersätta det obligatoriska momentet med en annan likvärdig uppgift.

Anmälan till examination/tentamen

Inför varje kurs anges hur anmälan till examination skall gå till.

Omexamination

Datum för omexamination meddelas normalt senast vid det ordinarie provtillfället, härvid gäller att omfattningen skall vara densamma som vid ordinarie examination.

Detta gäller även bedömning av verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Tidpunkt bestäms i varje enskilt fall men kan ske endast när lärare, handledare och VFU-plats finns att tillgå.

Examination för studenter med funktionsnedsättning

Om LiU:s koordinator för studenter med funktionsnedsättning har beviljat en student rätt till anpassad examination vid salstentamen har studenten rätt till det.

Om koordinatören har gett studenten en rekommendation om anpassad examination eller alternativ examinationsform, får examinator besluta om detta om examinator bedömer det möjligt utifrån kursens mål.

Examinator får också besluta om anpassad examination eller alternativ examinationsform om examinator bedömer att det finns synnerliga skäl och examinator bedömer det möjligt utifrån kursens mål.

Byte av examinator

Student som underkänts två gånger vid examination på kursen eller del av kursen har efter begäran rätt att få annan examinator vid förnyat examinationstillfälle, om inte särskilda skäl talar mot det.

Avbrytande av VFU

En student kan komma att få avbryta den verksamhetsförlagda utbildningen i förtid och bli underkänd om det finns en påtaglig risk för att studenten på grund av grov oskicklighet riskerar att skada en person i verksamheten, t.ex. elev, patient eller motsvarande. Studenten får inte delta i den verksamhetsförlagda utbildningen på nytt innan examinator har kontrollerat och godkänt att studenten har de kunskaper och färdigheter som krävs för att inte riskera att skada en annan

person. En student har rätt till maximalt två sådana kontrolltillfällen.

Under förutsättning att det finns tillräckligt underlag för bedömning av studentens prestationer under verksamhetsförlagd utbildning i relation till kursens mål får betyg sättas även om studenten har varit delvis frånvarande från den verksamhetsförlagda utbildningen eller avbrutit den i förtid.

Betygsskala

Tvågradig skala, U, G

Kurslitteratur

Litteraturlista fastställs senast två månader före kursstart av programutskottet för Barnmorske- och specialistsjuksköterskeprogrammen. Obligatorisk kurslitteratur finns ej.

Övrig information

Planering och genomförande av kursen skall utgå från kursplanens formuleringar. Den kursvärdering som skall ingå i varje kurs skall därför behandla frågan om hur kursen överensstämmer med kursplanen. Kursansvarig lärare sammanställer analys av kursvärdering och ger förslag till utveckling av kursen. Analys och förslag återkopplas till studenterna, programansvarig/studierektor och vid behov till nämnden för utbildning på grund- och avancerad nivå om det rör generell utveckling och förbättring.

Kursen bedrivs på ett sådant sätt att likvärdiga villkor råder med avseende på kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Om kursen upphör att ges eller genomgår större förändring erbjuds normalt examination enligt denna kursplan, vid totalt tre tillfällen inom/ i anslutning till de två terminer som följer, varav ett i nära anslutning till det första examinationstillfället.

Om det finns synnerliga skäl får rektor i särskilt beslut ange förutsättningarna för, och delegera rätten att besluta om, tillfälliga avsteg från denna kursplan.